Конгрес
Українських
Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 22 липня 2008 року № 30 (246)

МИ – ЄДИНИЙ НАРОД, ЄДИНА НАЦІЯ

У п'ятницю, 18 липня ц. р., Президент України Віктор Ющенко на вершині Говерли взяв участь у церемонії відкриття та освячення скульптурної композиції "Тризуб" та мармурової стели, в яку закладено капсули із землею з визначних місць з усіх регіонів України.

Разом з Президентом на Говерлу піднялося близько 10 тисяч осіб, серед них – делегації з 27 регіонів, голови облдержадміністрацій, депутати, міністри, лідери політичних партій.

У своєму виступі Президент відзначив, що Говерла, безумовно, є одним з національних символів України. "Ми приходимо на Говерлу, аби ще раз сказати, що ми – єдиний народ, єдина нація. Люди, які приходять на Говерлу, ніколи не ділитимуть Україну на схід, захід, південь чи північ. У цьому є, на мій погляд, велика духовна місія сьогоднішнього дня", – сказав він.

"Сьогодні ми символічно об'єднуємо усі українські землі, тут, на найвищій точці України, під древнім тризубом та синьо-жовтими знаменами. Нехай знає і бачить увесь світ – у нас одна Батьківщина, і ми єдині в любові до неї і готовності їй служити. Ми єдині у прагненні розвивати потужну і сучасну економіку, відродити свою історичну пам'ять, національну ідентичність, утвердити українську мову як єдину державну", – наголосив Президент.

Глава держави висловив переконання, що Україна займе гідне місце серед демократичних країн Європи. "Обіцяю – як Президент України я всіляко сприятиму становленню оновленої держави, допомагатиму молодим патріотичним і демократичним силам навести в ній лад і привести її до об'єднаної Європи", – підкреслив він, висловивши упевненість, що ми зможемо побудувати "могутню і багату Україну".

На Говерлі під звуки гімну України Глава держави підняв Державний прапор України. Священики освятили державні символи.

Встановлені на Говерлі українські символи матимуть статус пам'ятки державного значення.

ВІТАЄМО

Архієпископу Харківському і Полтавському Ігорю ІСІЧЕНКУ

Високопреосвященний Владико!

Конгрес Українських Націоналістів щиро вітає Вас з виповненням 15-ї річниці єпископської хіротонії.

Ми високо цінуємо Вашу невтомну багатолітню діяльність, спрямовану на розвиток Української Автокефальної Православної Церкви та духовне відродження українського народу.

Саме завдяки Вашій самовідданій праці Україна поступово та неухильно наближається до здійснення віковічної мрії багатьох поколінь – утворення єдиної Помісної Української Православної Церкви.

Ваше подвижництво, щире служіння Богові й людям заслужили глибокої шани мільйонів українців. Виконуючи високу духовну місію, Ви докладаєте неабияких зусиль в утвердженні християнської моралі, взаємоповаги та порозуміння у людських стосунках, сприяєте поширенню високих цінностей добра і справедливості.

Щоб зерна, засіяні Вами у душах людей, зросли щедрим врожаєм добра і любові.

Нехай Господь Бог щедро живить Вас силою Духа, наповнює Божою благодаттю та дає міцне здоров'я на довгі роки.

З роси і води Вам!

З повагою,

Голова Конгресу Українських Націоналістів
Олексій ІВЧЕНКО

(Інтерв'ю з Архієпископом Харківським і Полтавським Ігорем Ісіченком читайте на 3-й стор.)

АКТУАЛЬНО

ЗБЕРЕГТИ УКРАЇНУ

16 липня у Києві відбувся зорганізований КУН "круглий стіл" на тему: "Націософія та націозростання в епоху глобалізації", присвячений 18-річчю прийняття Декларації про державний суверенітет України.

Юлія МИРОНЧУК

Із вступним словом від імені Голови Конгресу Українських Націоналістів Олексія Івченка до учасників "круглого столу" звернувся керівник Секретаріату Головного Проводу КУН Степан Брацюнь:

"16 липня 1990 року розпочався новий відлік часу – епоха утвердження України як самостійної та незалежної держави... В одному з основоположних актів новітньої доби історії України – Декларації про державний суверенітет – втілилося віковічне прагнення нашого народу жити у власній державі... Логічним продовженням цього акта стали події серпня і грудня 1991 року, коли була проголошена незалежність Української держави, а Всеукраїнський референдум абсолютною більшістю голосів це підтвердив... Декларацію, яка проголосила суверенітет України, можна сміливо назвати символом початку краху імперії. Саме цей документ мав стати відправним пунктом для процесу консолідації українського народу навколо викристалізованої національної ідеї. Однак, з огляду на нинішній стан справ в Українській державі, залишився декларативним свідченням тогочасної історичної ситуації... 16 липня мало стати державним святом, але відзначили його лише раз – у 1991 році...

Під час проведення "круглого столу"

Так, чимало негараздів відкривається перед нами у політичній і економічній сферах, в українському суспільстві. Проте прагнення до творення сильної національної держави незгасиме в душах істинних патріотів... Для України, яка, відкинувши скомпрометовані комуністичні цінности, вступає в добу глобалізації, залишається нерозв'язаною проблема гармонізації національних інтересів зі стандартами та цінностями глобалізаційного світу.

Передусім постає чимало питань щодо відстоювання національних інтересів у системі панування глобального капіталу. Тому КУН вважає, що зараз особливо актуальним є розробка такої національної ідеології та стратегії, що забезпечувала б новітні потреби розвитку української нації, збереження національної ідентичности та традиційної культури...".

Степан Брацюнь висловив сподівання, що результати дискусії знайдуть відповідне втілення на законодавчому та виконавчому рівнях, а отже, допоможуть українській нації зберегтися на тлі сучасних загроз. Власне ідея проведення "круглого столу" також належить голові програмової комісії Головного проводу КУН Степанові Брацюню, а метою заходу є об'єднання інтелектуальних зусиль задля напрацювання чіткої сучасної стратегічної програми КУН.

З вітальними доповідями до учасників "круглого столу" звернулися член-кореспондент Академії гірничих наук Іван Діяк, а також старійшина українського парламентаризму, народний депутат України першого скликання, голова Української всесвітньої координаційної ради (2000–2006 роки) Михайло Горинь та доктор фізико-математичних наук, академік, директор Головної астрономічної обсерваторії НАНУ Ярослав Яцків.

Кандидат філологічних наук Ярослав Радевич-Винницький висвітлив питання "Світовий дух проти національного духу: сучасні глобалізаційні виклики для України"; доктор соціологічних наук, викладач НАДУ при Президентові України Едуард Афонін запропонував присутнім свій погляд на соціально-трансформаційні зміни XX–XXI століть у сув'язі з теорією націоналізму; старший науковий співробітник Інституту народознавства НАНУ зі Львова Роман Кісь виступив з доповіддю "Національна ідея як ідея альтерглобалізму".

Закінчення на 2-й стор.

ЗБЕРЕГТИ УКРАЇНУ

Доктор соціологічних наук, викладач НАДУ при Президентові України Едуард Афонін запропонував присутнім свій погляд на соціально-трансформаційні зміни XX–XXI століття у сув'язі з теорією націоналізму; старший науковий співробітник Інституту народознавства НАНУ зі Львова Роман Кісь виступив з доповіддю "Національна ідея як ідея альтерглобалізму"; доктор історичних наук, професор кафедри історії України Донецького національного університету Вадим Задунайський всебічно розкрив сучасне козацьке відродження в Україні і проблему загальноукраїнського розвитку в епоху глобалізації; радник Луцького міського голови Сергій Годлевський озвучив порівняльну характеристику українського націоналізму із західноєвропейським в епоху глобалізації.

Окрім гуманітарного боку питання, не бракувало також досліджень економічних. Так, Олександр Полулях (Київська міська організація КУН) розповів про ознаки й принципи національно орієнтованої економіки; кандидат географічних наук Євгенія Маруняк дослідила національні економічні інтереси в умовах глобалізації загалом в Україні та в регіонах; доктор історичних наук, професор Київського Національного університету імені Тараса Шевченка Володимир Сергійчук виступив з доповіддю "Відродження української національної ідеї на початку XX століття".

Велику зацікавленість викликало слово отця Івана Гуня із Зарваниці. Він закликав присутніх у будь-якій справі насамперед плекати духовне життя. "Якщо Господь не дасть нам мудрості, то ми нічого не побудуємо, – зазначив священик. – Глибока і надзвичайно сильна політика – уміти прощати. Чи ми готові прощати, молитися, благословляти і любити?.. Можливо, слід дивитися на інші народи як на такі, що можуть нам послужити?

Якщо хочеться зробити щось велике – треба вміти понизитися. Змінитися самим і починати зреалізовувати задумане. Господь ніколи не залишав тих, хто звертається до Нього за допомогою".

На думку професора Володимира Сергійчука, саме енергія українських мас здатна змінювати нашу історію на краще (в історії чимало тому підтверджень). Отже, навіть у часи глобалізації слід піднімати і виводити народні маси на боротьбу, перед тим освідомивши їх ідеєю Великої України. Знову ж таки, треба розгортати сучасний широкий український національно-визвольний рух.

Заступник Голови КУН Володимир Борейчук, виступаючи в рамках дискусії, подякував професорові Володимиру Сергійчуку за висвітлення питання української діаспори: "Це наше лобі в багатьох країнах світу, – наголосив Володимир Борейчук. – Українська держава також повинна піклуватися про наших братів за кордоном. Наприклад, українці в Росії швидко асимілюються, не маючи змоги отримати освіту українською мовою, дивитися телепередачі, читати газети та жити в українському культурному просторі. Тому КУН на міжнародному рівні ставитиме питання про створення належних умов для українців в Росії та інших країнах світу. До того ж, виявляється, не так просто етнічному українцю повернутися в Україну: відбувається блокування та затягування цього процесу навіть на рівні паспортних столів. Партія Конгрес Українських Націоналістів має намір звернутися до державних чинників з пропозиціями про спрощення набуття громадянства етнічними українцями".

Підсумком "круглого столу" стало прийняття Резолюції.

Юлія МИРОНЧУК

Закінчення. Початок на 1-й стор.

РЕЗОЛЮЦІЯ

"круглого столу" на тему: "Націософія та націозростання в епоху глобалізації"

1. Глобалізація, впливаючи на всі сфери суспільної діяльності, розмиваючи основи національного буття, руйнуючи віковічні традиції, релятивізуючи такі національні вартости, як національна державність, історія, ідентичність, маргіналізуючи та атомізуючи національну еліту, несе загрозу життю і перспективам українського національного організму.

2. Процеси глобалізації, що супроводжуються посиленням взаємозв'язків, інтенсифікацією економічного зростання, в першу чергу, позначаються загостренням конкуренції на рівні держав, регіонів, корпорацій та посиленням нерівності, диференціацією світового простору. Ефективна національна стратегія може бути побудована лише з усвідомленням ролі інформації, нових технологій, людських ресурсів. Зростає значення науки, освіти і, безумовно, якости державного управління.

3. Глобалізація небезпечна для України й українства світу насамперед тому, що вона застала українську націю розбалансованою, ослабленою внаслідок тривалої колоніальної залежности від чужоземних політичних центрів.

4. Україна нині знаходиться на перетині геоекономічних і геополітичних інтересів інших суб'єктів міжнародних відносин, підґрунтям чого є розшарування українського суспільства, висока частка "тінізації" і низька конкурентоспроможність економіки, диспропорції регіонального розвитку у поєднанні з ємністю ринку збуту та забезпеченістю окремими видами ресурсів.

5. Наступ глобалізації в економічній, соціальній, екологічній, мовно-культурній сферах повинен бути використаний для консолідації української нації перед новою загрозою її існуванню та поборювання неоколоніальної експансії, для регіональної консолідації українців в Україні та припинення асиміляції українців у діаспорі і на українських етнічних територіях в межах інших держав.

6. Гідну відповідь на історичний виклик глобалізації має зробити українство згуртованішим, економічно, культурно, інформаційно, ментально міцнішим, вивести його в число провідних націй світу, а Україну – до передових світових потуг, суб'єктів світового історичного процесу.

7. Українська еліта має взяти на себе історичну відповідальність за долю України й українства перед загрозою глобалізації й очолити процес реукраїнізації урбаністичного середовища, збільшення питомої присутности українськости в Україні, а внаслідок цього й у світі. Особливу увагу варто приділити формуванню позитивного іміджу держави та її регіонів у світі, поширенню серед населення достовірної інформації щодо історії України та її місця в сучасній системі міжнародних відносин.

8. Основними кроками до побудови сильної національної держави мають стати впровадження високих стандартів адміністрування, стимулювання інвестиційної та інноваційної діяльності, інформатизація, регулювання діяльности транснаціональних корпорацій, реформи в галузі освіти, збереження навколишнього середовища та культурної спадщини.

9. Стаття 1 нової Конституції України повинна узгоджуватися з Декларацією про державний суверенітет України: "Україна – суверенна національна держава української нації".

ХАЙ ВАМ ЩАСТИТЬ, ТАБОРЯНИ!

Кожен українець повинен бути сильною духовно і фізично людиною. Для кожного з нас слова "Бог і Україна" мають стояти поруч. Ось чому неабияких зусиль докладає для духовно-патріотичного виховання громадян Черкаська обласна організація КУН і безпосередньо голова її проводу Л. Гафінова.

Протягом десяти днів поблизу Черкас ОО КУН спільно з Свято-Троїцьким православним братством провели духовно-патріотичний табір. Учасники акції кожен день починали і закінчували спільною молитвою. Проводилися різні цікаві забави, спортивні ігри. Діти займалися рукоділлям. Л. Гафінова розповідала про наших героїв, а священик УПЦ КП отець Андрій займався духовним вихованням учасників табору.

На запрошення Л. Гафінової для участи в акції приїхали і ми, гості з Вінниці. Відтак, отримали великий досвід, потужний заряд енергії, за що щиро вдячні організаторам табору. Нехай ще не один рік приймає він дітей на благо Україні! Нехай Бог допомагає таборянам у всіх їхніх добрих справах!

О. МАКОВЕЦЬКИЙ,
член Вінницької ОО КУН

ПАМ'ЯТЬ

20 липня на горі Жбир, поблизу Бродів, відбулося урочисте відкриття пам'ятника воякам дивізії "Галичина". У цьому заході взяли участь представники місцевих осередків різних політичних партій, Бродівської райдержадміністрації, громадськість. Зокрема, від КУН був присутній заступник голови Проводу Володимир Борейчук. Після урочистого відкриття пам'ятника відбулася ролева гра на місці бою під Бродами, учасники якої відтворили епізод боротьби дивізійників з ворогами української незалежності.

ЖИВЕ СЕРЕД НАС ПАТРІОТ

В одному з притулків для одиноких мешкає нині наш краянин, відважний націоналіст Василь Пірус, який народився 22 липня 1921 року в селі Заривинцях Бучацького району, що на Тернопільщині. З молодих літ влився він у збройну боротьбу за незалежність України проти московських зайд. А те, що був друг Василь сміливим і кмітливим борцем за свою Батьківщину, свідчать успішні бойові операції проти угруповань емдебістів.

Коли ж вороги вистежили Василя Піруса й заарештували, засудили його на 25 років концтаборів. Але ні тортури, ні холод і голод не змогли зламати геройського духу упівця. Повернувшись з ув'язнення, він залишився оптимістом, вірить у кращу долю рідного народу, хоча й досі не реабілітований.

У ці дні Василю Пірусу виповнюється 87 років. Від імені місцевих осередків КУН і ВЛУЖ бажаємо справжньому патріоту України міцного здоров'я й усіх земних благ

Ганна ХВЕДУС,
м. Підволочиськ

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Харків'яни знають і пам'ятають владику різним: опліч когось він стояв на харківському майдані на початку 1990-х, хтось впізнає його голос на радіо, помічає на всіх важливих культурних і громадських заходах міста. Моє знайомство з цією людиною розпочиналося з Харківського університету, де владика, кандидат філологічних наук викладає курс давньої української літератури. Цьогоріч, 12 липня, у день пам'яті святих апостолів Петра і Павла, виповнилося 15 років архієрейської хіротонії (висвяти на єпископа) владики. До цієї дати з'явилася чергова книжка архієпископа Ігоря – збірка інтерв'ю за останні 10 років "Розмови на межі тисячоліть", презентована у Львові та Харкові.

ДУХОВНІСТЬ

АРХІЄПИСКОП ІГОР: БАГАТОКОНФЕСІЙНІСТЬ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ – НЕ ТЯГАР, А ДАР БОЖИЙ

"ІМПЕРАТИВНИЙ ТОН ВИКЛИКАЄ ОПІР"

– Владико, якось Ви назвали Слобожанщину найбільш секуляризованим регіоном України...

– Кожна людина, знайома з церковним життям України, не раз бачила, як прагнуть вирватися зі Сходу священики-галичани. На Сході, який був секуляризованим не лише через руйнівну діяльність комуністів, а й унаслідок ранньої індустріалізації, відповідно ж – міграції населення, руйнування традиційного устрою життя – вибір віри був актом насамперед особистим. Це відповідає духові слобожанських піонерів, які заселили ці терени ще в XVII столітті, і тих купців, які сформували індустріальний центр у Харкові в XIX – на початку XX століття. Парадокси, пов'язані з голосуванням за Партію регіонів, невигойна російськомовність, болюча реакція щодо НАТО й УПА часто є наслідком підсвідомого опору чужим для ментальности східних українців тенденціям, які виявляються і в духовному житті. Імперативний тон викликає у східних українців інстинктивний опір.

– Але на Сході України миряни менш активні в духовних справах?

– У нашій єпархії ми покладаємо велику відповідальність на мирян. Нам вдалося створити громади завдяки ініціативі мирян; із середовища мирян вийшли найнадійніші священики. Цю традицію й сьогодні ми зміцнюємо через діяльність мирянських організацій: братств, сестринств. Люди приходять до церкви зі своїми талантами служити Христові, а не священикові чи єпископу. Місія священнослужителя – допомогти їм знайти своє місце в багатоголосому церковному хорі, яке б дозволило людині, не зрікаючися властивого їй темпераменту, стати носієм Євангелія у світі. Я постійно нагадую мирянам про ту місію, яку нам заповів Христос: бути у світі закваскою. Її небагато, але без неї борошно і вода не стануть тістом.

– Свято-Дмитрівський катехитично-пастирський центр у Харкові, створений з вашої ініціативи, очевидно, сприяє розумінню цього?

– Харківсько-Полтавська єпархія, мабуть, єдина зі структурованих єпархій УАПЦ на теренах України, яка зберігає тяглість із 1942 року, коли вона відродилася завдяки митрополитові Феофілові Булдовському та незабутньому Патріархові Мстиславу.

Несподіваною для єпархії була ситуація самотности, коли всі інші єпархії спочатку в 1992 році відійшли до новоствореного Київського патріархату, перереєструвавши свої статути, потім спробували вступити в нове об'єднання, куди влада закликала їх у 1995–1996 роках (так звана "УАПЦ-КП"), і, нарешті, у 2003 році вийшли з підпорядкування митрополитові Костянтинові, Главі УАПЦ в діаспорі. Це особливо тяжко для церковної людини, яка відчуває себе не членом якоїсь громади, парафії, конфесії, а частинкою Єдиної Соборної Церкви. Нині, за умов поділу в УАПЦ, викликаного недалекоглядною політикою влади, яка захотіла штучно створити центр в Україні на противагу традиційному центрові в діаспорі, Харківсько-Полтавська єпархія, зберігаючи вірність митрополитові УАПЦ в діаспорі, розрослася у своїх масштабах. Ми маємо об'єднані вірністю канонічній церковній владі парафії у Центральній, Південній Україні. Але дуже бракує гідного центру – єпархіального управління, кафедрального собору. З 1990 року ми домагалися повернення нашій єпархії Успенського собору Харкова як кафедрального, але безуспішно. За цих умов харківський парафіяльний храм – Свято-Дмитрівська церква – набув ролі духовного центру загальноєпархіального значення. При храмі діють дитяча недільна школа, православний ліцей для дорослих, Вища богословська школа, названа на честь Патріарха Мстислава. Маємо тут же єпархіальну амбулаторію, бібліотеку, в якій можна знайти чи не найкращу в Харкові добірку богословської літератури українською, англійською, російською, німецькою мовами.

Архієпископ Ігор благословляє роботу чергового Збору КУН

Архієпископ Ігор серед мирян

"ХРИСТИЯНИН МАЄ ЦІНУВАТИ ЛЮДЕЙ"

– Колись Ви сказали, що в умовах глобалізованого суспільства Церква має активно інтегруватися в інформаційне поле. Чи за 15 років в Україні з'явилася журналістика, спроможна порушувати проблеми Церкви?

– Навпаки, така журналістика зникла! На початку 90-х років я міг назвати кількох компетентних незаангажованих журналістів, які об'єктивно писали про церковне життя. Нині ці люди або втекли від релігійної тематики, або, як сказав про себе один із таких журналістів, "пішли служити олігархам". Фатальна тенденція української релігійної журналістики – конфесіалізація. Журналіст, який пише про Церкву, майже завжди ототожнюється з якоюсь політичною силою (економічним кланом), а відтак і з протегованою нею релігійною організацією. Брак правди в релігійному інформаційному просторі є ознакою нашої несвободи, нашої неготовности робити Церкву справді вільною.

– Ще одна складова інформаційного поля – література. Ви як викладач української літератури стежите за нинішніми літературними процесами?

– Я досліджую літературу давнішу: фахово – XVII століття, викладаю ширше – X–XVIII століття. Відколи прийняв монаший постриг, я не можу стежити як слід за сучасною літературою. Наприкінці 80-х я прочитував практично всі українські літературні журнали. Від певного часу це мені стало нецікаво, часом і бридко. Нічого не маю проти літературного експерименту. Але коли літературний експеримент підміняється епатажністю з елементарним браком смаку, коли, працюючи на ринок, поет пише за законами цього ринку, коли тематика його формується у сфері кількох найпримітивніших інстинктів...

Серед проектів нашої єпархії один мені здається особливо важливим. Це фестиваль християнської поезії в Миколаєві, запланований на 8 серпня. Мета його – нагадати, що християнська література набагато розмаїтіша у своїх можливостях, ніж прибуткова сфера псевдопостмодернізму. Щоб писати не як усі, треба мати і суспільну, і християнську (для мене це неподільні поняття) позицію. Справжній талант мусить боронити свою оригінальність. Сьогодні ж у літературі вищий рівень оригінальности – бути цнотливим, делікатним.

Чому стільки тисяч, навіть мільйонів людей зібрав по всій Україні Майдан? Цього не зрозуміли ні іноземні політтехнологи, ні українські політики. Він зібрав людей, які не хочуть бути безвільними маріонетками у чужих руках. Для Церкви, для суспільства відстояти свою ідентичність – поняття багатовимірне. У нього входить і пізнання радости бути українцем. Радости від того, що ти є сам собою, а не граєш чиюсь роль.

Чимало людей приходять до Церкви, шукаючи в ній ієрархічности в старозавітному розумінні, шукаючи суворого гуру, який диктуватиме: що робити, як реагувати на різні виклики довкілля. Християнська церква такою не є, вона допомагає нам увійти до спільноти повноцінним складником. Перед нами постійно стоїть запитання: чи здатні ми лишатися християнами тоді, коли наш партнер має іншу традицію, канони, обряд?

Не з розв'язання глобальних проблем варто починати примирення в суспільстві, а з того, щоб озирнутися, чи не йде хтось за вами в метро, і притримати двері. Адже часом воцерковлення людини виявляється в тому, що вона навчається широко класти хрест і низько вклонятися, поза церквою ж ліктями проштовхується крізь натовп. Християнин у світі має помічати й цінувати присутніх довкола людей і людські спільноти. Багатоконфесійність сучасної України тоді може виявитися не тягарем, який ми покликані нести, а Божим даром, іспитом, який допомагає нам опанувати урок толерантності, дарує вміння говорити одне з одним коректно: вміння чинити, як Христос.

"ПОДОЛАННЯ ІЛЮЗІЙ – ЦЕ ВЖЕ ПОЗИТИВНИЙ ПІДСУМОК"

– Владико, чим є для Вас певні дати, ювілеї?

– Сенсом річниці є відкриття значущости часу для людини чи спільноти. У церкві ювілейним датам надають помітного значення. Можливо, у Східній Церкві трішки меншого, ніж у Західній. Та однак же ми пам'ятаємо про дату 1000-річчя хрещення України, з якої фактично розпочалося в нас падіння комунізму. Є таке поняття у християнській культурі – іспит совісти. Його рекомендується людині складати не лише перед сповіддю, а й щодня (найкраще щовечора перед сном). Власний ювілей, особливо ювілей служіння в Церкві, є нагодою для іспиту совісти, для перевірки своїх стосунків із Богом, зі своїми ближніми.

– А що змінилося у Вашому житті за ці 15 років?

– Сучасний стан життя України та нашої церкви шокував би нас усіх 15 років тому, коли ми ще перебували в полоні ілюзій і уявляли собі перспективу оптимістичніше. Та насправді завжди будь-яка реальність є оптимістичнішою за ілюзії. Мені здається, що саме подолання ілюзій уже є позитивним підсумком. Я тепер бачу, наскільки мені пощастило, що я уникнув адміністративної праці в Києві. Патріарх Димитрій задовго до 1997 року призначав мене своїм заступником у Києві, прагнув залучити до управління Київською єпархією. Я довго опирався, але довелося згодитися на посаду керуючого справами Патріархії, коли стався розкол 1996 року, і Патріарх виявився самотнім. Від 1997 до 2005 року я їздив до Києва майже щотижня, жив у потягах і мусив займатися роботою, яка мені органічно чужа, – особовими справами, листуванням, контактами з владою. Після захоплення патріархії 2005 року, на жаль, зник унікальний духовний центр, створений у Києві наприкінці минулого тисячоліття. Українська Церква й суспільство зазнали втрати, боюся, непоправної. Але я сам звільнився від важких і неприємних обов'язків і дістав можливість виступати на конференціях, писати книжки, займатися єпархіальними справами і своїм духовним життям.

Розмову вела Тетяна ТЕРЕН
(11 липня 2008 року, "Україна молода")

ДОСЬЄ

Ігор (Юрій) Ісіченко народився 1956 року, ріс у м. Балаклії Харківської області. Закінчив Харківський державний університет, де нині викладає і є доцентом кафедри української літератури. 1987 року захистив у Інституті літератури ім. Т. Шевченка (м. Київ) кандидатську дисертацію. У 1992 р. прийняв чернечий постриг у Свято-Михайлівському монастирі Української Автокефальної православної церкви, а наступного року отримав єрейські свячення з благословення патріарха УАПЦ Мстислава (Скрипника) і був хіротонізований на єпископа Харківського і Полтавського. Автор книг "Загальна церковна історія", "Історія Христової Церкви в Україні", "Монашество Давнього Єгипту", "Дім Мій – буде домом молитви", "Аскетична література Київської Русі".

ДУМКА ВГОЛОС

Перспектива виходу України з-під московського чобота страшенно налякала "стратегічних партнерів" (як полюбляв називати їх Л. Кучма) у Москві. Євроатлантична інтеграція нашої держави унеможливить російські плани окупації і анексії українських територій. Але мрії про розчленування, розкол і знищення України як держави і нації дуже поширені в середовищі російської політичної верхівки. Ці настрої кремлівська еліта наполегливо прищеплює і навіює широкому загалу своєї країни. Щодо нас у Росії сформувався міцний українофобський консенсус, і не варто розраховувати, що сусідній народ не підтримуватиме україножерських зусиль Кремля. Буде. І дуже активно. Аж допоки не зазнає поразки і великих утрат. Є така передача російської редакції "Радіо Свобода" – "Кореспондентська година". Слухаю її щотижня. Там журналісти опитують пересічних росіян від Смоленська до Хабаровська. У тому числі запитують про нас. Протягом року я не почув там жодного доброго слова про Україну і українців. А деякі респонденти верзли таке, що на тому тлі навіть Лужков видавався якщо не українофілом, то принаймні виваженим політиком.

КРЕМЛІВСЬКИЙ ПЛАН ДЕСТАБІЛІЗАЦІЇ В ДІЇ

Усе частіше увічнений Кобзар стає свідком подібних антиукраїнських шабашів проросійських сил у Криму

Мирослав ПЛАЙ

Згадую, як кілька років тому пані Слава Стецько (вічна їй пам'ять) сказала мені: "Я завжди намагалася, говорячи про Росію, не змішувати владу і народ, але тепер бачу, що й народ...". Вона не закінчила речення, але все було зрозуміло. То є правда. Досить лише поглянути на тих озброєних росіян-козаків, які приїжджають у Крим і дивляться на нас як на ворогів, котрих конче треба знищити. Бо їм навіяли, що тут треба захищати місцевих російськомовних громадян, яких нібито обмежують у їхніх правах українці.

З метою недопущення євроатлантичної інтеграції України було скликано спеціальне засідання Державної думи Російської Федерації. Лунало чимало пропозицій, як не випустити Україну з імперських пазурів. Зокрема, йшлося про штучну дестабілізацію соціально-політичної, міжетнічної і міжконфесійної ситуації в Україні, про провокування конфліктів і зіткнень.

Засідання відбулося лише кілька місяців тому, а наслідки в Україні вже є. Нашу державу почали підпалювати з кількох боків. Спочатку різко активізувався так званий русинський рух на Закарпатті (у Москві його називають "рух карпаторосів", які нібито "стогнуть під ярмом українських націоналістів"). Думаю, чимало наших читачів бачили виступ на 5-му телеканалі такого собі пана Євгена Жупана, який розповідав про "русинський народ", про його прагнення "автономії", про фінансову підтримку з боку деяких провідних діячів Секретаріату Президента. Я довго чекав обурених спростувань з їхнього боку, але так і не дочекався. Проте, хто сказав, що Сєвєродонецьк – то сепаратизм, а політичне русинство – не сепаратизм? Тільки сліпий не бачить, хто стоїть за сепаратистським "русинським" рухом в Україні та за її межами.

Негайно було дано наказ "п'ятій колоні" в Криму. Всі ці "російські блоки", "російські громади", скажені вітренківці розпочали агресивний наступ на українські державні інституції та громадські організації. У Севастополі імперські комуно-фашистські банди напали на моряків Українського флоту, побили їх, розбили і потопили меморіальну дошку на честь 90-річчя підняття у 1918 році синьо-жовтих прапорів на щоглах кораблів Чорноморського флоту. Все це відбувалося за абсолютної байдужості міліціянтів. З-поміж антиукраїнських сил було чимало депутатів міської і районної рад Севастополя від Партії регіонів. Один з керівників антиукраїнської акції, депутат районної ради Тюнін був нагороджений у Москві орденом Олександра Невського з формулюванням "за зміцнення російської держави". Вручаючи нагороду вандалові, голова Ради Федерації Росії Миронов заявив: "Тримайтеся. Росія з вами!". Таку ж саму нагороду в Москві отримав і Віктор Янукович. У Севастополі постійно перебувають озброєні стрілецькою зброєю загони російських козаків. Дивно, чому їх пропускають через український кордон? А отаман союзу козацьких військ Росії Водолацький заявив, що віддав наказ перекинути до Криму загони російських козаків-"миротворців". Саме так, до речі, починалося відторгнення Абхазії від Грузії.

Те, що сьогодні відбувається, – розплата за 17 років бездарної, слабкої, імпотентної політики офіційного Києва. Увесь цей період Київ призначав на посади в Криму і Севастополі людей з ворожим ставленням до України, або, в кращому разі, байдужих до неї. Ордени, почесні звання отримували тут не жертовні патріоти України, а проросійськи налаштовані україноненависники. Столиця держави власноруч плекала антиукраїнську "п'яту колону" на кримській землі і продовжує це робити дотепер. На кого ж нині можна спиратися в місцевих СБУ, УВС, прокуратурі тощо? Коли ж, нарешті, Київ почне належним чином керувати цими структурами на півострові.

За повідомленнями кримського журналіста Володимира Притули: "Представник штабу ВМС України заявив "Радіо Свобода", що частина керівників севастопольської міліції та управління СБУ налаштовані антиукраїнськи. Крім того, місцеві правоохоронці стали заручниками боротьби, що точиться між міністром внутрішніх справ Юрієм Луценком і Секретаріатом Президента на чолі з Віктором Балогою, а загалом між Прем'єр-міністром і Главою держави".

"У хаті вже стріха горить, а начальство з'ясовує, хто з них головніший. А ті, хто підпалив стріху, намагаються в нас украсти не тільки Севастополь, а й узагалі державність", – вважає офіцер... Логічно, що у випадку, коли держава виявиться нездатною захистити своїх моряків, їм доведеться захищатися власними силами і засобами. Навіть за недостатнього фінансування Українського флоту такі можливості у них є".

Протягом 17 років незалежності офіційний Київ спілкувався в Криму тільки з українофобською верхівкою АРК та Севастополя, геть занедбавши 600-тисячну місцеву українську громаду. Щоправда, у червні 2008 року відбулася перша за 17 років зустріч відповідального працівника Секретаріату Президента з українцями Севастополя.

Отже, що ж ми маємо? Насамперед нефункціональну владу – вона не виконує покладених на неї обов'язків. Маємо неефективні силові структури – вони також не справляються зі своїми функціями.

Українська нація має чесно сказати сама собі: на таку владу, такі силові структури розраховувати не можна.

Адже, хоч що б там казали з усіх трибун, – істина є гіркою і страшною. Наша влада є гнилою, егоїстичною, антипатріотичною. А ще – продажною і зрадливою. Саме на останнє найбільше сподівається Москва. Подейкують, що в Кремлі планують масовий підкуп народних депутатів України з тим, щоб вони проголосували за продовження терміну перебування російського флоту в Криму ще на 50-100 років. Себто назавжди.

Питається, хіба така влада вестиме систему і послідовну боротьбу проти "п'ятої колони"? Вона скорше з нею порозуміється коштом України.

Все це означає, що патріотичним силам в Криму не оминути створення паралельних структур: СБУ, міліції прокуратури, загонів самооборони. Адже на сьогодні тут українці вже потребують захисту від російських шовіністів, які озброюються й загрожують представникам української нації. Допоки Ющенко і Тимошенко з'ясовують між собою стосунки, державу буде паралізовано.

То хто ж захистить Україну? На сьогодні небезпека втрати державності й території, як ніколи, є великою. Однак створення паралельних структур самозахисту української нації не виключає, а передбачає тиск на офіційні силові структури з вимогою неухильного виконання покладених на них Конституцією і національними інтересами обов'язків. Тому, коли українські патріоти вийдуть масово під стіни СБУ, МВС, Генпрокуратури, Ради національної безпеки й оборони з плакатами "Виконуйте свій обов'язок!", – це буде не лише тиск на представників "п'ятої колони", які проникли в ці структури, а й потужна моральна підтримка тих патріотів, які працюють у цих установах.

Треба діяти. Нам кинуто жорстокий виклик. Має прокинутися інстинкт самозбереження української нації. Зрештою, право на життя в цьому немилосердному світі має лише той, хто здатен це життя захистити.

А поки що державна влада удає, що нічого не відбувається ані в Криму, ані на Закарпатті чи на Донбасі. І це тоді, коли навіть пересічна людина відчуває струси політичного грунту під ногами.

Наша хата вже горить, а нам показують цирк у Верховній Раді. Не знаю, чи вдасться збудити наших можновладців, чи прокинуться вони від летаргії? Головне, щоб прокинувся народ та його лідери. Треба діяти, забувши про особисті амбіції, славу, кар'єру тощо. Історія незалежної України переходить у найдраматичнішу стадію.

м. Севастополь

ПОЗИЦІЯ

ПОВАЖАЙ НАРОД, НА ЗЕМЛІ ЯКОГО ЖИВЕШ!

Віктор ПЕТРОВСЬКИЙ

Для того, щоб не зникнути, кожен народ повинен зберегти свою територію, мову, релігію.

У державі Україна є територія, але українці вже стають зайвими безробітними в своїй батьківщині.

Не все гаразд і з мовою. При СРСР весь час нищилась українська мова. Тепер вороги нашої незалежності добиваються, щоб російська мова стала другою державною. Та хочеться цього проросійським політикам чи ні, український народ буде вимагати, щоб в Україні була одна державна мова, бо нам потрібна одна, своя держава. А люди в побуті хай спілкуються, якою бажають.

Мова дана людині, щоб висловлювати те, що вона відчуває, бачить. Українська мова давня. У ній відчувається санскрит. У словах "Яка запашна паляниця" – поезія, романтика. Тут і споживна сила, і запах, і смак. А коли звучить "Какой вкусный хлеб" – це тільки утвердження якогось його призначення.

Розмовляти українською мовою – це значить вимовляти кожну літеру, кожне слово в різних октавах. Коли розмовляють українською мовою, то люди наповнюються та обмінюються енергією.

Коли я опису технологічні процеси, розрахунки, то переходжу на російську мову. Цією мовою легко щось стверджувати. Дехто вважає, що нею легко дома на кухні сваритися. Російські слова мають корені українських слів, але їм нав'язана інша інтонація. Поки викажеш українською мовою свою злість, а вона уже пройшла, тож махнеш рукою, заспокоїшся. А от російською мовою завжди виллєшся до кінця, скип'ятишся від злості, накопичиш негативну енергію.

За такі думки мене звинувачять у націоналізмі. Але ніякої моєї вини тут немає. В Японії, Кореї, Китаї, Індії не заводять розмови про націоналізм. Там народ живе однієї нації. В Україні ж багато націй. Питання націоналізму породили нації, які прийшли і живуть в Україні. В Західній Україні, наприклад, коли росіян стало до 10%, вони розмовляли тільки російською мовою та ще називали аборигенів бандерівцями, звідси пішла зворотня реакція: "Москалі, забирайтеся геть!".

У центрі і на сході України росіяни кажуть "хохол", коли ти розмовляєш українською мовою. Це прояв зверхности росіян над українцями. Вони ж прибули жити в Україну як завойовники, а не як люди, які мають органічно увійти в живу природу України, освоїти традиції українського народу, поважати народ, серед якого живуть.

Тож, очевидно, не про надання російській мові статусу державної мають дбати українські росіяни, а про те, щоб вивчити українську мову – мову держави, в якій вони живуть, мову взаємоповаги і толерантності.

ПАМ'ЯТЬ

ЖИВ ДЛЯ УКРАЇНИ

Пам'яті Віталія Западнюка – члена КУН, видатного вченого, доктора медичних наук, професора, лауреата Державної премії України, засновника нового напряму в науці – геріатричної фармакології, спеціаліста з лабораторного тваринництва, багаторічного керівника лабораторії геріатричної фармакології Інституту геронтології АМН України, завзятого захисника українців, автора багатьох історичних публікацій про своїх земляків.

Людмила МАКСИМЕЦЬ

На сьогодні Україна втратила дуже багато талановитих синів, московсько-комуністичний режим цілеспрямовано знищував розум української нації.

Вже 10 років немає між нами побратима Віталія Западнюка, життя якого є взірцем для українців. Народився Віталій Гнатович 1926 р. в селі Тростянчику, на Вінниччині. Батько, Гнат Павлович – учитель, в подальшому доктор ветеринарних наук, професор; мати, Марія Ларіонівна, походила із багатодітної сільської родини Мельничуків, батько якої Іларіон був заарештований і знищений більшовиками. У листопаді 1935 року родину виселили за межі України і після важких поневірянь вона оселилась у Єсентуках, де в російському середовищі пройшли шкільні роки Віталія. Тільки з батьками і сестрами він розмовляв материнською мовою. У неповних 18 років мобілізований у Червону армію на фронт і на підступах до Кенігсберга був тяжко поранений. Понад 7 місяців лікувався в шпиталях. У 1950 році закінчив лікувальний факультет Львівського державного медичного інституту, а у 1954 р. після закінчення аспірантури успішно захистив кандидатську дисертацію. Працюючи асистентом кафедри фармакології, написав посібник "Лабораторні тварини. Розведення, утримання, використання їх в експерименті", який три рази перевидавався і досі є основною підручною книгою для науковців-експериментаторів і навчальним посібником для студентів біологічних факультетів. Дослідив близько сотні синтетичних сполук і результати опублікував у монографії "Протисудомні препарати", а через два роки на цю тему блискуче захистив докторську дисертацію, матеріали якої були використані в космічній медицині.

У 1963 році молодого науковця обирають керівником лабораторії геріатричної фармакології. Наукову роботу лабораторії Віталій Гнатович Западнюк скерував у двох напрямках: 1) пошуки засобів, які сповільнюють темпи старіння та запобігають передчасному старінню; 2) дослідження особливостей фармакокінетики, фармакодинаміки та фармакотерапії лікарських засобів у старечому віці.

За час його керівництва лабораторією у практичну медицину введено нову групу лікарських засобів, що дістали назву геропротекторів. Впроваджено в медичну практику такі важливі, широковживані препарати, як "Декамевіт", що містить 10 вітамінів і метіонін, випускається фармакологічною промисловістю СНД і України з 1969 р; "Квадевіт", містить 14 вітамінів, три амінокислоти і два мікроелементи, випускається ВО "Октябрь" у Санкт-Петербурзі і на початку спрямовувався виключно для потреб 4-го управління МОЗ СРСР, з 1995 р. виробництво здійснюється на Київському вітамінному заводі. Виробництво "Рикавіту" за розпорядкою МОЗ СРСР освоєно і досі здійснюється на ВО "Октябрь", з добрим ефектом застосовується в кардіології.

До стадії промислового виробництва доведені препарати "Каглютам", "Ампевіт", "Оркомін" та "Триметилгліцин". "Каглютам" випускається у В'єтнамі під назвою "Калюта". Відомий радіобіолог Гейл, який був запрошений як консультант при ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС, серед інших засобів офіційно рекомендував як радіопротектор єдиний вітчизняний препарат – квадевіт. "Декамевіт" і "Квадевіт" з ефективністю застосовували при лікуванні дітей у Чернівецькій області з "невідомими" отруєннями.

У 1984 році за впровадження в практику охорони здоров'я нових лікарських засобів професору Віталію Западнюку присуджено звання Лауреата Державної премії України.

Творчий і науковий шлях ученого був не легким і не безхмарним. Віталій Гнатович не був комсомольцем і членом комуністичної партії, через що терпів незаслужені зневаги, образи, залякування. Завжди послуговувався своєю рідною українською мовою, з великими перепонами випустив свою монографію "Протисудомні препарати" українською мовою. Все це оцінювалося тоді неоднозначно. Багато членів Вченої ради інституту геронтології виступали з нападками. Доходило до таких заяв, наприклад, з боку професора Фролькіса (зятя Кагановича), як "я Западнюка физически уничтожу". А цей Фролькіс родом був з Бердичева і вже в 21 рік став членом партії і не пішов на війну "захищати родіну", а в 1944 р. закінчив Військово-медичну академію в Ленінграді. Це тоді, коли неповнолітній Віталій Западнюк змушений був воювати на фронті. Фролькіс, хоча ніколи жодного слова не сказав українською, став академіком, віце-президентом АМН та Героєм України. Науковий відділ інституту не тільки не допомагав, а підривав авторитет професора В. Западнюка як українця. Протягом 35 років щорічно блокував виділення місць аспірантів і не давав можливості навчати в лабораторії і випускати молодих науковців. Не зважаючи на це, під керівництвом професора Западнюка захищено 17 кандидатських і 4 докторських дисертацій.

Здоров'я Віталія Гнатовича внаслідок переслідувань погіршувалось. У 1990 році академік Д. Чеботарьов (тоді директор інституту геронтології), який підтримував ученого, запропонував Вченій раді інституту висунути Віталія Западнюка на здобуття звання члена-кореспондента Академії медичних наук. Однак Віталій Гнатович не подав документів, вийшов на пенсію і працював науковим консультантом в Інституті геронтології.

Віталій Западнюк був дуже працьовитим, енергійним, доброзичливим, чесним, радо спілкувався з людьми, безвідмовно допомагав їм у лікуванні, часто відвідував рідне Поділля, багато писав про своїх земляків, про видатні історичні події. Активно збирав кошти на фільм "Кайдашева сім'я", створений режисером Володимиром Городьком. Був одним з засновників і учасником Вінницького земляцтва у Києві, опублікував низку статей про історію Поділля. Дослідив невідомі сторінки з життя і творчості видатного поета-неокласика Михайла Драй-Хмари, дружина якого була родом з Тростянчика. Повернув із забуття землякам відомого художника Олексу Новаківського, який народився в селі Ободівці Тростянецького району. Опублікував цікаві біографічні дані про неперевершеного силача Василя Куценка, а також деякі особливості з життя академіка Данила Заболотного після повернення його в Україну. Дружив із славетним українцем і відомим скульптором Іваном Гончарем, допомагав йому лікарськими порадами і подарував у його музей картину "Ой горе, горе чайці-небозі" художника Амвросія Ждахи. Віталій Гнатович підкреслював, що "вся історія України в цій картині". Мріяв про волю рідного краю, радів, що дожив до проголошення незалежности України. Як член КУН з 1994 року брав активну участь у його роботі.

Помер Віталій Гнатович Западнюк 20 липня 1998 року в Києві і згідно з його заповітом похований в рідному Тростянчику, "звідки видно річку Бог".

Віталій Гнатович Западнюк пройшов нелегкий шлях життя, але наполегливою працею здобув вершин у науці, зберіг любов до рідного народу, у важкі роки переслідувань не поступився національною гідністю, не зрадив України, за що заслуговує на шану і добру пам'ять.

ДУМКА ВГОЛОС

СКАТЕРКОЮ ДОРОГА!

В. ГОРШКО

Хоч як дивно, серед українців ще знаходяться люди, здатні жалкувати за минулим, наприклад, за часами застою: "От при Брежневі ми таки пожили"...

Таким зітхателям не завадило б пригадати, як оцінював тогочасну дійсність наш народ. Тоді можна було почути таку пародію на офіційну оцінку колгоспів:

У колгоспі
Добре жить –
Десять роблять,
Сто лежить.
А як сонце
Припече,
То й тих десять утече.

Так само оцінював народ і саму комуністичну партію, і радянську владу, і "социалистическую демократию", і радянське правосуддя, і всі інші атрибути радянського московського імперіалізму, життя при якому все більше нагадувало примусове перебування в помийній ямі. І це добре розуміли тодішні далекоглядні керманичі. Один з них – Михайло Горбачов, дорвавшись до державного керма, спробував змінити владну систему, для чого і затіяв "ускорение", "перестройку", створення "социализма с человеческим лицом". Нічого з того всього не вийшло.

Після розвалу СРСР московські імперіалісти не перестали мріяти про те, щоб знову "об'єднати" народи, які перестали існувати як "радянські". Сьогоднішні негаразди в нашій державі спровоковані тією ж імперською Москвою, свідченням чого є промосковська орієнтація таких московських маріонеток, як Партія регіонів, КПУ, партія соціалістів...

Знаряддям поневолення московські загарбники намагаються зробити і російську мову.

Даремно деякі українські політики вважають все наше російськомовне населення частиною українського народу. Народом вони стануть тоді, коли полюблять Україну. Вони ж, як правило, ідентифікують себе з народом сусідньої, до того ж ворожої держави. Тож з презирством і ненавистю ставляться до нашої державної мови, активно підтримують антиукраїнську політику всіляких януковичів та симоненків, зокрема наполягають на наданні статусу державної мові наших споконвічних поневолювачів – москалів. Таких ворогів вважати частиною нашого народу можуть лише політики, які або продалися московським імперіалістам, або позбавлені здатності мислити по-державному, керуючись інтересами українського народу.

Виходячи з інтересів Української держави, маємо сказати російськомовним зайдам:

– Якщо вам така дорога Росія, ніхто вас в Україні не тримає! Будь ласка, отримуйте російські паспорти і прямуйте на свою батьківщину! Скатеркою дорога!

м. Тернопіль

Вибори за партійними списками для нас передчасні. Немає у нас поки що партій європейського взірця і не скоро будуть. Суто ідеологічних партій дві: комуністична і націоналістична. Всі інші ситуативно декларують соціально-ліберальні наміри різних варіацій. Це фактично закриті товариства фінансово-промислових груп, і замовляють "музику" в них ті, хто їх оплачує...

НАВІЩО ОЛІГАРХУ ДЕПУТАТСТВО?

Богдан ВІВЧАРИК

Партійні списки кандидатів у депутати – велика таємниця для виборців, їх у газетах не друкують, про них на зустрічах не згадують. Є на те причина. Інтернет повідомляє – серед кандидатів переважна більшість люди небідні – мільйонери. Проаналізувавши першу сотню партійного списку трьох найбільших партій, політологи встановили – "панують" у них бізнесмени. У списку Партії регіонів бізнесмен – кожний другий. Більшість з них поняття не мають про закони. Вони на засіданнях сесій бувають рідко, їхніми карточками голосують інші. Чому так мало справжніх фахівців – юристів, економістів? Тому що в списках їх тіснять численні родичі, "друзі", підлеглі...

Українські вибори є надто дорогими, і для них потрібні спонсори, а ті гроші просто так не дають. Ось і виходить, що місце в прохідній частині списку потрібно "купувати". Хто і як це робить – інша розмова. Це не стосується першої п'ятірки, її призначення – бути приманкою для невимогливого виборця. Відповідь проста. Свій капітал українські нувориші здобули нечесним, незаконним шляхом, і тепер намагаються так само його примножити та захистити від прийняття тих законів, які б дозволили контрольним органам встановити законність походження їхніх прибутків, повноту сплати податків, чесність підприємництва.

Верховна Рада перетворилася на закритий "бізнес-клуб", а депутатські фракції відстоюють фінансові інтереси тільки своїх кланів. Крім олігархів, у ній зібралося ще багато лицемірних політиків, які з трибуни говорять одне, а в кулуарах домовляються про інше. Прізвища їхні відомі і справи теж. Це вони придумали "недоторканність" як спосіб ухилення від відповідальности перед законом. Це вони мріють мати депутатський мандат на все життя.

Хоч як сумно, але спільно працювати на користь держави вони не навчились, і в програмних засадах такої можливости не передбачають. Вони вперто гнуть своє – тільки ми і ніхто інший все знаємо, можемо, зробимо... Вони безперервно галасують, що потрібно робити, але мало що роблять... Ось головна організаційна "хвороба" наших політиків...

смт Ратно, Волинська обл.

БУДЬТЕ ПИЛЬНІ

СВОБОДА БРЕХАТИ

Іван ПАСЕМКО

Свобода! Приваблива, манлива, захоплююча ідея, так важко втілювана в українське життя, в українську дійсність навіть з давніх-давен. Хіба що епоха Запорозької республіки може становити тут виняток...

В одному з недавніх програм "Свободи слова" були продемонстровані несподівані повороти, ракурси чи аспекти. Наймолодше покоління українців вкотре привчали: мовляв, дивіться – у вас фактично української України немає, бо ваші політики, керівники окремих підрозділів змушені відмовлятися від рідної мови, виступаючи публічно, щоб ця маса не надто інтелектуальних окремих учасників заходу щось зрозуміла, збагнула. Учасниками програми, з одного боку, були школярі або гімназисти із західного регіону, тобто з Волині та Галичини, для яких мовою спілкування є українська. З другого боку, були запрошені обдаровані діти з тих регіонів, у які після Голодомору 1932–1933 рр. були завезені з центральних районів Росії родини російських переселенців. Історія свідчить, що Всесоюзний переселенський комітет при Раднаркомі СРСР утворено 15 серпня 1933 р. Треба ж було в "імперії зла" якось реагувати на звільнене мерцями з причин Голодомору житло в Україні. Тож на цей переселенський комітет покладалася організація переселення сільських жителів з метою освоєння малозалюдненних місцевостей, визначення районів виїзду та заселення, відведення переселенцям землі для організації колгоспів, МТС та ін. В Україну ще у вересні 1932 р. було переселено 15 тис. чоловік із Середньої Азії, які розмістилися на території Скадовського, Голопристанського, Каховського та Хорлівського районів Одеської області. А ось у фоліанті "Колективізація і голод на Україні, 1929–1933" ("Наукова думка", Київ–1992) подається такий таємний документ:

"Сводная ведомость об отправлении эшелонов с переселенцами на Украину по состоянию на 28 декабря 1933 г. (Далі йде таблиця з цифрами, скільки і кого було переселено, в т. ч. господарств, коней, корів, розмаїтої худоби, ешелонів. Скористаюсь лише текстовою частиною. (Прим. моя. – **І. П.**).

1. На 28 декабря 1933 г. отправлено 329 эшелонов, 21856 хозяйств, 117149 членов семьи, 14879 лошадей, 21898 коров и 38 705 голов разного скота.

2. План перевозок колхозников на Украину окончен и выполнен на 104,7 %.

Зам. председателя ВПК при СНК СССР Рудь" (с. 642).

Нині онуки, правнуки чи праправнуки тих переселенців і були запрошені на "Свободу слова", про яку йдеться. У третьому-четвертому поколінні мали б уже ті прибульці опанувати мову корінного населення. Але куди там! Вони привселюдно демонструють свої знання лише російської, і, здається, не думають вивчати українську мову. Ще сотні років вони проживатимуть в Україні і, не вдначаючись тупістю, не опанують мови корінної нації. Така вже логіка мислення тих сучасних колонізаторів, які, за їхнім переконанням, цілком законно опинилися в новому місці поселення.

...Мені приходить на пам'ять красномовний приклад. Наприкінці 60-х років XX ст., перебуваючи у Польщі, я мимоволі став свідком цікавого випадку. Прибувши з деяким запізненням, я змушений був пристати до групи словаків, щоб пройти залами славнозвісної резиденції польських королів у Кракові. Коли екскурсовод розпочав свою розповідь чеською мовою, то вже після кількох його слів один із словаків підняв руку і заявив:

– Вибачте, ми – словаки!

Тобто з якихось тоді 4,5 млн словаків знайшовся патріот і заявив відверто – він, як і його друзі, не прагнуть слухати лектора чужою їм мовою. Екскурсовод попросив вибачення, заявивши, що зараз же він виправить ситуацію... За якихось п'ять хвилин з'явився новий лектор, який уже вів екскурсію словацькою мовою. Я ж тоді подумав: якби хтось із української туристської групи висловив такий протест, то з маси малоросів одразу прозвучало б: "А какая разница? Пускай говорит!". Слухаючи "Свободу слова", я часто замислююсь і очікую: а чи не піднесе вгору руку хтось із представників 46-ти мільйонів українців і чи не заявить на повен голос: "Ми – українці!.."?

...Нині нащадки колонізаторів-переселенців демонструють українським автохтонам своє хибне бачення розв'язання національних питань. Опинись вони у США, змушені були б скласти державний іспит про рівень знання державної мови, а у нас вони хизуються знанням рідного для них російського суржика і можуть вам нахабно відповісти, що вони "імелі ввіду ваш украінскій язик", "он нам без надобності".

...Цікаво, чи знає хтось із юних ерудитів правдиву історію України XX століття? Чи їм відома історія лінгвоциду української мови? Чи знають ці російськомовні ерудити і їхні ровесники, як комуністична влада, послідовники якої досі затуманюють їхню свідомість цинічною брехнею, знищувала носіїв української мови, як відправила морським шляхом до країн Західної Європи тисячі тонн української пшениці, і як до самого початку II світової війни Сталін транспортував залізничні состави своєму стратегічному партнерові і найдорожчому побратимові Адольфу Гітлеру тоді, коли в Україні люди пухли і вмирали голодною смертю?..

м. Київ

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

МИСЛИВСЬКІ РОЗВАГИ КОМУНІСТИЧНИХ ЛІДЕРІВ

Комуністичні вожді здебільшого не відзначалися скромністю в побуті. Полюбляли розкішні бенкети, різні розваги. Є такий вислів: "Царське полювання". Царі луснули б од заздрощів, якби побували на мисливських розвагах високих компартійних чиновників. Ось тільки деякі "картинки" з їхнього життя-буття.

Микола БАРБОН

У 1956 році М. Хрущова запросив до себе в гості керівник Югославії Йосип Броз Тіто. Й одразу повіз на полювання. Там Хрущов був вражений обслугою та розкішними мисливськими палацами. Повернувшись до СРСР, дав наказ організувати такі ж мисливські заповідники з казковими будівлями, єгерями, охороною та звірами. Потім Хрущов запросив Броз Тіто до Кримського заповідника. Тіто мав багату здобич на полюванні – оленів та косуль, незважаючи на те, що в Україні був прийнятий закон від 17 червня 1956 р. про заборону полювання на оленів. Про це сповіщав тоді "Голос Америки".

Під Києвом, біля Семиполків, на Літківських дачах, що колись належали Києво-Видубецькому монастирю, з волі Микити Хрущова під виглядом заповідника був створений куточок відпочинку для нього та його соратників під назвою "Залісся".

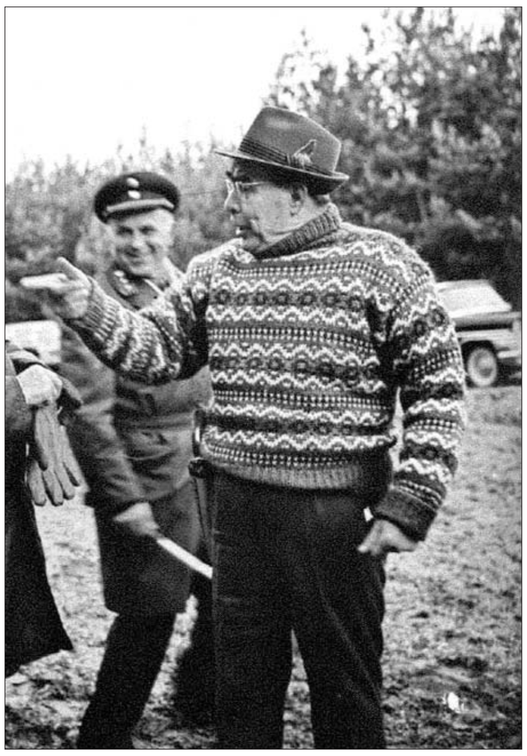
Сюди приїздили на полювання партійні бонзи, генерали та їхні гості. Був там мисливський музей, де висіла ведмежа шкура. Неподалік була і яма, наче барліг ведмедя. Якось молоді єгері вирішили "розіграти" мисливців. Один із єгерів натягнув на себе ту шкуру й заліз у барліг. Коли приїхали гості, єгер виліз із ями і пішов на них. Ад'ютант одного з генералів вихопив пістолет і вистрілив у "ведмедя". На щастя, єгер був тільки поранений.

У "Залісся" часто приїздили Хрущов, Брежнєв, Кириченко, Щербицький, Підгорний та інші партійні вожді. Крім того, сюди навідувалися іноземні "будівничі комунізму" – Кастро, Гусак, Чаушеску. Був тут навіть король Непалу.

Вело до "Залісся" гладеньке шосе, що впиралося в шлагбаум з "цеглиною", куди простим смертним вхід заборонений. Заповідник був огороджений металевою сіткою – всього 59 тисяч погонних метрів. Охороняло його 9-те управління КДБ. Порушення кордону заповідника каралося як порушення державного кордону.

Усі ці мисливські "секретні об'єкти" були зашифровані.

Якщо у сусідніх Семиполках і Літках стояли скособочені хатки, то в комуністичному заповіднику були побудовані двоповерхові палаци із залами й спальнями, килимами й звірячими шкурами, з асфальтованими доріжками. Один був із цегли, інший – із дерева без жодного цвяха. Дерев'яний, побудований і оздоблений майстрами-гуцулами, коштував шість мільйонів карбованців (стільки ж коштували півсотні житлових багатоповерхових будинків). Була

також центральна садиба (вісім мільйонів) з бенкетними залами, саунами, більярдом, солярієм, вузлом зв'язку. Стояли тут також казкові будиночки "Мисливець", "Рибалка", де висіли картини "Ленін на полюванні" та "Ленін на рибалці". Було також облаштоване штучне озеро, де "слуги народу" дуже полюбляли ловити вночі при ліхтарях рибку. Народних грошей на їхні розваги не шкодували. Навколо заповідника стояло 40 вартових веж з прожекторами, що світили вдень і вночі упродовж двадцяти років.

Хрущов дуже любив полювати на зайців, але тут їх не було. Тому довговухих спеціально привозили сюди з Кагарлицького району і випускали прямо під його рушницю.

У середині 70-х років Брежнєв часто навідувався в "Залісся" до свого приятеля Щербицького. Оскільки генсек тоді вже був немічним, охоронці витягували його на вежу. Кабана тримали поруч. Брежнєв натискував на курок, одночасно стріляв єгер і вбивав кабана.

У 80-ті роки в "Заліссі" створили цех із заготівлі копченої дичини, а також нутрієве і ондатрове господарства.

Щербицький любив мисливські церемонії – на снігу стелили килими, ставили на них кришталеві чари та вина.

У 1967 р. В. Щербицький для своїх розваг створив Дніпровсько-Тетерівський заповідник, куди з Дніпра у Тетерів катерами заїжджали партійні начальники із своїми гостями.

Тут для Щербицького збудували бетонну бухту з пірсом. Звідси партократи їздили на катерах полювати на качок. У заповіднику був також стрілецький тир і голуб'ятні з породистими голубами. Щербицький був завзятим голуб'ятником. Окрім дичини, він дуже любив і кроляче м'ясо. Тому в Зазим'ї, під Києвом, для нього було створено кролеферму.

В Україні мисливством для вождів завідували сільгоспвідділ ЦК КПУ і головмінлісгосп УРСР.

Неважко здогадатися, що на утримання мисливських заповідників задля розваг "слуг народу" витрачалися величезні суми народних грошей. Адже треба було привозити звірів і птахів, годувати їх, утримувати величезну обслугу та охорону, ремонтувати будівлі і т. ін.

Цікаво, хто нині розважається у цих місцях?

м. Київ

ОБЕРЕГИ

РУШНИК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЄДНОСТИ

Ліна ГАЛАНЗОВСЬКА

Цей величний рушник символізує і демонструє єдність прадавнього духу українців, їхнього світогляду, єдність земного і космічного, єдність їхньої генетичної матриці.

Нитка за ниткою простягається через століття ця єдність між минулим і сьогоденням, через руки тих, хто виростив льон, виткав полотно, хто вишив на ньому свою любов і відданість святій українській землі.

Рушник веде від трипільської доби, від символів хреста – первісного знаку Сонця, Місяця-човна. Древні арійсько-ведичні знаки-знання вшиті в квітколоже чарівної яскравої квітки. Це чотирикутник з дванадцятьма квадратиками, що символізують дванадцять планет, дванадцять знаків Зодіаку. У фундамент будинку, який будується за ведичними законами, кладуть плитку з такими ж дванадцятьма камінцями для зв'язку з вищим світом, для добробуту і порядку в домі.

Символ українства – Дерево Життя – проростає з тих дажбозьких часів, коли "не було з нащада світла", як співається в древній колядці. Росте наше дерево-явір, поєднуючи землю з небом, символізуючи зростання свідомости і знань людини, її прагнення усвідомити себе на рідній землі і у вишньому світі. На це дерево було прищеплено християнство, яке укорінилося у свідомості українців, але не змогло засушити, умертвити рідну віру, обряди і звичаї. Багато українців-християн ведуть свій родовід від ери християнства, але народ жив і до X століття, і мав величезну духовність. І я прошу всіх: не вкорочуйте наш вік, нашу історію, нашу спадщину. Ніде в Європі не залишилось більше ні колядок, ні щедрівок. Нам тисячі років, нас не знищили і не знищать ніколи, якщо ми пам'ятатимемо: хоч якого б напрямку віри ми були – рідновіри, православні, римо-чи греко-католики, до якої б національности ми належали, всі ми стоїмо як чисельники в алгебраїчному знаку, де знаменник один – УКРАЇНА.

Рослинний меандр трипільського глечика обнімає, обвиває, об'єднує наше світосприйняття, наші душі в єдине тіло, єдине ціле, в єдину Державу з золотим сонячним сяйвом Тризуба.

У цьому рушнику моя душа, мої прадавні вірування, моя прадавня незнищенна енергія життя, моя прадавня надія і моя звершена Державність.

І коли українці збагнуть, що вони існують не зараз, а з початку часів, тоді заговорить у кожного самоповага, пошана і гордість до себе і за себе. Відродиться дух нації – відродиться і нація.

З'єднавши всіх українців родовою пам'яттю, рушник стане рушником національної єдности. Щира подяка Творцям Рушника.

Слава Україні!

м. Київ

ВІДРОДЖУЄТЬСЯ ПАМ'ЯТЬ СЛАВЕТНОГО РОДУ КАНДИБ

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

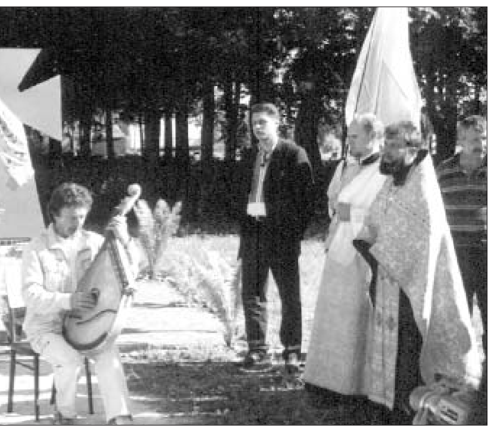
Напередодні 349-ї річниці славетної перемоги українського воїнства над переважаючими силами московських окупантів під Конотопом представники патріотичних сил, зокрема КУН, МНК, Української партії, УНП та деяких інших, організували просвітницьку поїздку за маршрутом: Київ–Батурин–Конотоп–Шаповалівка–Жовтневе (Курилівка). Акцію українських патріотів підтримали визначні історики сучасности: Іван Черняков, Сергій Кот, Олександр Ткачук, Роман Матузко, а також Українська Православна Церква Київського патріархату та Об'єднане українське козацтво.

Прослухавши розлогу розповідь про характер і сам хід Конотопської битви та ознайомившись з цікавою експозицією про неї в музеї села Шаповалівки, учасники вирушили до основної мети подорожі: освячення пам'ятного козацького хреста на родовому помісті знаменитого козацького роду Кандиб, що в селі Жовтневому (історична назва – Курилівка) Конотопського району.

Саме тут наші активісти Людмила і Микола Ларіонови віднайшли фундамент родової церкви Кандиб та їхній фамільний склеп. На відміну від київських забудовників-яничарів Ларіонови не тільки не зруйнували цінні історичні знахідки, а й привернули до них увагу науковців: істориків, археологів та широкої громадськости. Вони ж власним коштом виготовили пам'ятний козацький хрест з написом "Шляхетному козацькому роду Кандиб від вдячних нащадків", який і був освячений під час акції повноважними представниками УПЦ КП — єпископом Васильківським Євстратієм та єпископом Сумським і Охтирським Мефодієм.

Після освячення пам'ятного хреста та виступів народних депутатів зібрання з натхненням прослухало кобзарські козацькі пісні у виконанні відомого композитора-музиканта Остапа Стахіва.

Рід Кандиб прославився в народі не тільки вагомим особистим внеском у перемогу гетьмана Виговського в Конотопській битві, а й подальшим меценатством у вигляді близько 40 козацьких церков, народних шкіл й культурних закладів та активною підтримкою визвольного руху гетьмана Івана Мазепи. За багатьма історичними версіями, з цього ж славного роду походять і видатні постаті націоналістичного українського руху вже в XX столітті: поет Олександр Олесь (Кандиба)

та його знаменитий син — один із провідних діячів ОУН, поет і науковець Олег Ольжич (Кандиба).

Важлива історико-культурна подія на виконання Указу Президента України "Про відзначення 350-річчя перемоги війська під проводом гетьмана Івана Виговського у Конотопській битві" пройшла за сприяння Сумської облдержадміністрації та за активної участи голови Конотопської райдержадміністрації пана Василя Калити, місцевого керівництва і громадськости села Жовтневого (Курилівки).

З КОГОРТИ ГЕРОЇВ

НЕЗЛАМНА СИЛА СВОБОДИ

Норильських повстанців підняло гасло: "Борітеся – поборете!"

... Несподівано приїхав до нашого табору віце-прокурор СРСР Вавілов, просто з летовища, як заявив членам комісії на вахті, тільки із своїм секретарем. Перевіривши документи, його впустили в зону. Б. Шамаєв разом із членами Комітету провели його скрізь, де він хотів. Вийшовши з барака інвалідів, Вавілов затримався, опустив голову і ніби до себе, але так, щоб усі почули, вирік: "Ужас! Такоґо єщо нє відєл".

Комітет зарядив збір всіх каторжан на подвір'ї зони, щоб прокурор міг поспілкуватись і відповісти на запитання. Обіцяв про все доповісти в Москві, закликав перервати страйк і вийти на роботу, а влада, мовляв, розбереться. Ми знали: стара пісня, тож опору ми не перервали, хоч інші табори вже піддалися. Арешт Берії дав нам новий аргумент і надії. Варто згадати Миколайчука, який тоді з "нічого" виготовляв матриці для друкування летючок, які ми висилали своєю "авіацією" – зміями над місто...

Два місяці нашої "республіки" в Ґорлагу-3 привернули до нас приспані каторгою сили, показали нашу політичну і моральну силу іншим, зокрема владі, якій не вдалося провести жодної провокації.

...Довкола табору були поставлені гучномовці, через які день і ніч закликали нас "прекратіть мятєж", вийти із зони, лякали карами. Великого успіху ця акція не мала. Протягом двох місяців і вночі перед штурмом табору вийшло з зони хіба з тридцять осіб. А було нас близько чотирьох тисяч. І всім їм довелося перебувати протягом двох місяців в облозі звірячих військ НКВС без жодного зв'язку із зовнішнім світом, мов на острові у безкрайньому океані тундри, під постійною загрозою штурму військ НКВС і покарання, що лилася з гучномовців. Цьому не кожен міг психічно протистояти. Вистояли морально і політично загартовані, а таких була більшість. Ми вистояли і перемогли – політично і морально.

... 4 серпня 1953 року о 2-й годині ночі начальник гарнізону майор Полостяной звернувся до нас через гучномовці:

– Заключьонниє каторжанє, пріказиваю вийті із лаґєря в тічєнії трідцаті мінут.

По істічєнії етоґо врєміні на основанії пріказа міністра ВД СССР в лаґєр войдут войска, на сопротівлєніє будєт прімєнєно оружіє.

Ці слова він повторив разів три. Кільканадцять осіб вийшло. Через півгодини атомашини з озброєними солдатами (автомати були прив'язані до рук!) в'їхали в зону, стріляючи по безборонних людях. Ми ж жодної зброї не мали, нашою зброєю була правда, рішучість відстоювати її ціною свого життя. За машинами увійшли піхотинці, виганяли людей штиками і прикладами з бараків в тундру, де наказали лежати ниць. Люди у відчаї кидалися на озвірілих солдатів з камінням, з голими руками і гинули. В тундрі всіх активних катували, пограбували у них все. Розділили нас – одних назад до табору, до тюрми "Яма", а інших – до ізолятора, спеціально відгородженого бараку. Туди заходив старшина спецвійськ (таких сюди спеціально прислали з материка), який, будучи напідпитку, розказував про свою участь в "усмірєнії" бунтів і страйків в різних містах Росії – в таборах і на заводах. Мав "трудову книжку", в якій були відзначені всі ті акції.

Із зони переказали нам, що застрілених друзів влада поховала в домовинах, на похороні був начальник табору капітан Тархов, який, коли спускали домовини в могилу, зняв шапку і заплакав.

Коли нас забрали з ізолятора до "Ями", капітан МДБ крикнув до мене, показуючи на воронок:

– Гаспадін Сємєнюк, прошу, екіпаж подан!

Тюрма недарма називалась "Ямою", умови там були страшні, але ніхто не зломився, у всіх було піднесення, бо ми зробили те, чого ніколи нікому досі в історії Росії не вдалося зробити.

Зігнавши всіх "мятєжніков" із всіх "горлаґів" Норильська, нас, нарешті, відправили на вокзал – на етап до Дудінки. Залишали ми Норильськ, Ґорлаґ, де минули роки каторги; залишали у цій вічній мерзлоті тисячі замучених і страчених в'язнів. Тільки в одному Ґорлазі-3, за офіційними даними, загинуло 56 каторжан. А по всіх? На вокзалі, коли ми були вже в маленьких вагончиках, капітан Нікіфоров бігав попід вагонами і кричав: кому кулю в потилицю? Але люди з нього сміялися. Лишився майор Полостяной, начальник гарнізону ВВ, який на другий день страйку стояв за зоною і в своїй безсилій люті показував нам із штанів кінець своєї нижньої плоті.

..."Не прошол номер", як кажуть москалі, з провокацією, з запланованою верхами розправою з бандерівцями. Нам вдалося запобігти страшній трагедії, хоч не вдалось оминути жертв. Але не забуваймо, що люди щоденно гинули в таборах від холоду, голоду, хвороб і тяжкої праці, від нещасних випадків, збагачуючи каторжною працею імперію і її гнобительський режим.

....На дванадцятий день теплохід причалив до дикої пристані в Красноярську ... Ще коли ми пливли Єнісеєм, то в Ігарці підплив до судна молодий хлопець на човні і крикнув: "Вас везуть в центральний політичний ізолятор до Владімєра". Що воно таке? – подумали ми.

...Тюрма в Красноярську була стара, солідна, царська ще. На тюрмі таблиця: "Тюрма КДБ", то для нас було щось нове. Ми ще не знали, які зміни пройшли в МВС. Нас трьох посадили в спеціальну камеру №5. Вікна не було, у віконному отворі була вмурована досить груба залізна плита з невеликими дірками. Зсередини ще виднілася залізна ґрата, а ззовні бляшаний козирок... А попереду нас чекав етап до Владімєра (...).

Степан СЕМЕНЮК

Закінчення. Початок у попередньому числі.

позиція

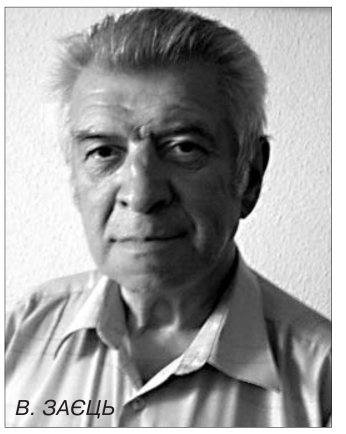
СТРОФИ НА ЧЕСТЬ ГЕРОЇВ

Віктор ЛУПЕЙКО,
заслужений учитель України, лауреат
літературної премії ім. Григорія Косинки

Ім'я поета і журналіста Василя Зайця добре відоме й поза літературними колами, адже майстер слова має чимало своїх прихильників і серед дітвори, і підлітків, і досвідчених поціновувачів художнього слова. В останні два роки письменник видав кілька цікавих книжечок для нашої малечі, чимало переклав із татарської та башкирської мов, чим збагатив наше красне письменство. До вагомого поетичного доробку автора варто зарахувати досить поважні і за обсягами, і за змістом книжки "Громова криниця", "Катруся" та "Повстанські вишні". Ці твори не поетичні "метелики"-одноденки, а досить пристойні книги по 300–400 сторінок кожна. У них – схвильовані розповіді автора про себе і про час, про трагічне й героїчне наше минуле, мрії поета про велич майбутньої України.

Та все ж хочеться особливо виокремити із книжок поета "повстанську" тему.

У творах поета зворушливо змальовано образи Євгена Коновальця, Олега Ольжича, Тараса Чупринки, Василя Кука, Ярослава Мельника-"Роберта", Василя Андрусяка та інших героїв. Деякі з них відтворено повніше, грунтовніше, інші ескізно, та важливішим є те, що все частіше про цих звитяжців звучать щирі поетичні строфи земляків. У книзі "Катруся" є чималий цикл про борців-звитяжців, точніше було б сказати: всі сторінки цього творчого доробку пройняті героїкою, котру автор прагне тісно пов'язати із сьогоденням. Книга "Повстанські вишні" – це збірання розлогих поетичних циклів, де відтворено багатий калейдоскоп авторових почуттів, філософських роздумів, мандрівок стежинами історії. З цікавістю читаємо "Ожинові спогади", "Кетяги на продаж", "Акація на камені", "Повстанські вишні", "Синюха"... Поема "Синюха" має насичений історичний сюжет, персонажі сивої минувшини, ліричні відступи. Здається, це єдиний у нашій літературі поетичний твір про прадавні часи, коли наші славні пращури-українці спільно із сусідами-литовцями оружно відбивали і монголо-татарське нашестя, і польську та московську експансії...

В. ЗАЄЦЬ

У "Повстанських вишнях", як і в попередніх книжках, вирує, пломеніє боротьба українців проти зайднаїзників. Запам'ятовуються вірші: "Під прапором Бандери", "Цумань", "Весілля під кулями", "Дружба комбатантів", "Оунівський гостинець" та багато інших. Часто зустрічаються у п. Зайця вірші, написані баладним ладом. Автор вміє відбирати історичні факти й на їхніх основах будувати твір. Кілька речень про одну із таких балад.

До хатчини у щойно визволене село під Львовом забрела група червоних. Гостинні люди почастували їх, випровадили в похід, навіть благословили. А невдовзі серед ночі до цієї ж хатинки увійшли інші й почали газдувати. У мазепинках, із тризубами, виспівували бандерівських пісень три дні, а потім повбивали старих, поґвалтували дівчат. Й кипіли зі злістю: "Щоб знову москалів не пригощали!.."

А другої днини примчали із райцентру енкаведисти й:

..розпустили вісті
По радіо, в газетах про терор
Бандерівський. І тільки "Беломор",
Залишений бандитами, сказав
Селянам, хто вбивав
Сім'ю нещасну, хто приніс нам горе:
Упівці не курили "Беломору"...

Читачі старшого віку пам'ятають: "Беломор" – "елітні" московські папіроси. Чимало у "Повстанських вишнях" (та в інших книжках поета) є віршів, котрі аж просяться стати піснями.

Одна із них – "Земля і полум'я", де є такі строфи:

Знамено кольору землі
І полум'я святого
Тамує болі і жалі
В ім'я життя святого.
..Щоб ми могли по правді жить,
Нетлінній, животворній,
Синочки й донечки, спішіть
Під стяг червоно-чорний!..

Строфи поета не ускладнені надмірним нагромадженням образних структур, вони викликають у читача довіру і приязнь, бо покладені на папір талановитим і небайдужим українцем, якому близькі страждання, болі і сподівання рідного народу.

"...ЩОБ НАДАЛІ БУТИ УКРАЇНЦЯМИ"

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ЗЛОНАЧИНАЮЩИХ СПИНИ,
У ПУТА КУТІЇ НЕ КУЙ,
В СКЛЕПИ ГЛИБОКІ НЕ МУРУЙ,
А ДОБРОЖИЖДУЩИМ РУКАМ
І ПОКАЖИ, І ПОМОЖИ,
СВЯТУЮ СИЛУ НИСПОШЛИ,
А ЧИСТИХ СЕРЦЕМ КОЛО ЇХ
ПОСТАВИ АНГЕЛИ СВОЇХ
І ЧИСТОТУ ЇХ СОБЛЮДИ.
А ВСІМ НАМ ВКУПІ НА ЗЕМЛІ
ЄДИНОМИСЛІЄ ПОДАЙ
І БРАТОЛЮБІЄ ПОШЛИ.

(текст молитви, написаний
Т. Г. Шевченком
27 травня 1860 року)

Тетяна НЕЧАЙ

Саме ці рядки вибиті на верстовому стовпі, на якому, окрім пророчих слів Тараса Григоровича, зазначено, що від місця, де його встановлено, до малої батьківщини Шевченка – Моринців – 181 км, та що споруджений він на честь 175-річчя з дня народження Великого Кобзаря. Бо якраз тут (за 200 м від нинішньої станції метро "Дніпро" в бік Подолу), на набережній Дніпра, відповідно до "Зводу пам'яток історії міста Києва", знаходиться "пам'ятне місце панахиди по Т. Г. Шевченку і жалобної процесії до пароплава 1861 року від площі Поштової до мосту через Дніпро". Саме звідси від Ланцюгового мосту пароплав "Кременчук" доставив труну з тілом Шевченка в Канів, до Чернечої гори – останнього притулку Великого поета. Так була виконана воля Тараса Григоровича. Під час перепоховання з Петербурга домовину з тілом поета викопали, поклали у цинкову труну й поставили на траурний ресорний повіз, накривши червоною китайкою – "заслугою козацькою". Спочатку домовина й супроводжуючі її за дорученням громади І. Честахівський та О. Лазаревський залізницею прибули до Москви, далі в Україну домовину везли кіньми поштовим трактом аж до Броварів. Тут жалобну процесію зустрічали родичі Т. Шевченка та гурт студентів з університету Святого Володимира. В Микільській слобідці, що на Лівому березі Дніпра, студенти і громада розпрягли коней і самі везли повіз з труною через Ланцюговий міст до церкви Різдва Христового, в якій і навколо неї зранку, незважаючи на дощову погоду, зібралося кілька тисяч людей. Домовину занесли до церкви, де священик відправив панахиду, під час якої крізь юрбу протиснулась жінка в жалобному вбранні, поклала терновий вінок на домовину і зникла. Після завершення панахиди траурний хід з церкви рушив уздовж берега Дніпра до пароплава "Кременчук", що стояв за Ланцюговим мостом: "йшли русини, хохли і малороси, щоб надалі бути українцями"! Процесія часто зупинялася для виголошення промов, з якими виступили В. Антонович, М. Драгоманов, М. Чалий та інші відомі українські громадські діячі. У ніч з 19 на 20 травня домовина з тілом Т. Шевченка перебувала на пароплаві, який 20 травня відійшов до Канева.

Пам'ятний знак, який створений найкращим скульптором зламу тисячоліть львів'янином Романом Петруком та виготовлений талановитим каменотесом Степаном Однорогом з роду потомственних каменотесів з Демні, був встановлений у 1989–1990 роках. А у листопаді 2003 над пам'ятником була вчинена страшна наруга: він був повалений україноненависниками і знятий зі свого місця. І тільки завдяки героїчним зусиллям екскурсовода-дослідника Тетяни Нечай і її колег – екскурсоводів Києва, та за підтримки громадськості, вдалося відновити пам'ятний знак, а завдячуючи безкорисливій допомозі керівництва Інституту геодезії, – встановити знак на тому місці, де він і стояв. Символічно, що відновлення пам'ятного знаку відбулося саме 19 травня – в день, коли в 1861 році кияни проводжали свого Пророка в останню путь до Канева. Саме в цей день ось уже третій рік підряд громадськість Києва проводить пам'ятну ходу від церкви Різдва Христового до відновленого Сонце-хреста на Дніпровській набережній. У планах пані Нечай – встановлення двох мармурових похилих дощок по обидва боки від Пам'ятного знаку з зазначенням інформації щодо обставин і причини його встановлення.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001,
вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ;
тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Заступник головного редактора
Микола Сергійчук

Реєстраційне свідоцтво:
Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9